

ТЕНДЕНЦИИ В РАЗВИТИЕТО НА МОДНАТА ИЛЮСТРАЦИЯ ПРЕЗ XXI ВЕК

Яна Василева

DEVELOPMENTS OF FASHION ILLUSTRATION IN XXI CENTURY

Yana Vasileva

ABSTRACT: *This report examines contemporary accounts pedagogical practices in design of fashion sketch at the New Bulgarian University and identifies various trends in the evolution of fashion illustration. The report examines current practices in teaching fashion design sketch and identifies various trends in contemporary fashion illustration. Comment on the influence of different artistic styles on creativity of fashion designers. The report analyzed different techniques in fashion design sketch by considering examples of prominent authors and student works. Object of study are the changes that occur in the graphic construction of fashion illustration in the twenty-first century.*

Key words: design, fashion, illustration, pedagogical practices, sketches, student works

Въведение

Настоящият доклад разглежда съвременните педагогически практики при дизайн на модна скица в Нов български университет и набелязва различните световни тенденции в развитието на модната илюстрация. Коментират се влиянието на различните художествени стилове върху творчеството на модните дизайнери. Анализират се различните графични техники при дизайн на модна скица като се разглеждат примери на изтъкнати автори и студентски разработки. Обект на изследване са промените, които настъпват в графичното изграждане на модната илюстрация през двадесет и първи век. Особен акцент е поставен върху обучението по моден дизайн в Нов български университет. Разглеждат се приложението на двуизмерния компютърен софтуер при изграждане на модна илюстрация.

Изложение

Департамент „Дизайн и архитектура“ на Нов български университет е създаден през академичната 1993/1994 година и вече десет години подготвя специалисти в областта на модата, интериорния дизайн и архитектурата. През 2012 г. департамента се реструктурира под името „Дизайн“, като включва в себе си бакалавърските програми „Мода“ и

„Интериорен дизайн“, и магистърските програми „Мода и бизнес стратегии“, „Дизайн на електронни издания и уеб сайтове“ и „Пространствен дизайн“. Обучението в изброените специалности протича в бакалавърска и магистърска степен, а също така се предлага и продължаващо обучение. Университетът осигурява на своите студенти отлична материална база, квалифицирани преподаватели, високо ниво на преподаване, разнообразни възможности за творчески изяви.

Обучението по мода преминава в различни етапи. Студентите изучават широк спектър учебни дисциплини, които включват: история на модата, модна графика, конструиране и моделиране на облеклото, текстилен дизайн, трикотааж, дизайн на мъжко и дамско облекло, модни аксесоари, компютърно проектиране и др. Преподавателският екип е сформирани от добре подготвени специалисти в изброените научни области. Материалната база предоставя на студентите възможност да ползват ателие по текстилен дизайн и експериментално художествено ателие по мода. Ателието по текстилен дизайн е оборудвано с учебен стан, удобни работни маси и тъкачни материали. Експерименталното художествено ателие по мода се състои от две части – зала с 18 работни места, оборудвани с професионални шевни машини PFAFF, SHANGGONG,

NEKI, домашна специализирана шевна машина за оверлог BROTHER и професионална специализирана шевна машина за оверлог TEXTIMA, кроялна маса, гладачна маса с вакуум, ютии, торсове за изработените модели и помощни материали. Втората зала е оборудвана като стандартна учебна видеозала с 19 места - с видео, телевизор и шрайбпроектор. В ателието студентите имат възможността да работят свободно и да реализират своите идеи.

Курсовете по компютърно проектиране се провеждат в специално оборудвани зали, които разполагат със съответните програми. Специализираният софтуер като CAD системи и двуизмерните програми за моден дизайн са дарение от частни фирми и производители. Благодарение на тяхната щедрост НБУ предоставя за ползване на своите студенти изключително скъпи компютърни програми, предназначени основно за производствени нужди. Това нарежда университета на едно от челните места по качество на материалната база, което е от особена важност за повишаване качеството на образованието по моден дизайн.

В курсовете по двуизмерно компютърно проектиране се разглеждат програмите Adobe Photoshop, Illustrator и InDesign. Под напътствието на преподавателя гл. ас. д-р Яна Василева студентите обработват своите модни скици като ползват инструментариума и опциите на изброените програми. Обучението се базира на масовата световна практика модната илюстрация да бъде допълнително обработена на компютър. Студентите се запознават с методите на работа с различни дигитални устройства. Те усвояват основните техники за работа с таблети, скенери, цифрови фотоапарати, принтери. Под ръководството на преподавател усвоените техники се прилагат върху ръчните рисунки. Резултатът е една експресивна експлозия на цветове, багри и текстури. След приключване на съответния курс се реализират изложби на графичните разработки в залите на НБУ.

В курсовете по специализиран софтуер за моден дизайн се разглеждат двуизмерните програми „EdrawMax” и „C-DESIGN”. По време на обучението студентите работят върху своите модни ескизи, след което изчертават техническа скица и проектират портфолио. Курсовете се провеждат от

преподавателя гл. ас. д-р Яна Василева и се разглеждат разнообразните опции на изброените програми. Студентите обработват модните си рисунки и ги подреждат в портфолио. Преподавателят запознава студентите с най-новите графични техники в областта на компютърното проектиране и им съдейства за приложението им в модната илюстрация. Коментират се примери на водещи дизайнери и се анализират творческите им практики. Усвояват се различни подходи за обработка на контурните линии като се използват разнообразни филтри и четки. Обработват се цветните петна като се влагат разнообразни текстури и маски. В процеса на работа се анализират студентските разработки и се коментират възможностите на софтуера.

В своето развитие модната илюстрация преминава през различни етапи. Историческите събития и теченията в изкуството оказват своето въздействие върху формирането цялостния облик на модната скица. Техниките и материалите се диктуват от съответната епоха. В началото на миналия век художниците боравят с класически техники. Дизайнерите ползват основно цветни моливи, туш и акварел. Водеща е класическата рисунка. Фигурите са статични, с богато светлосенъчно изграждане. (Фиг. 1)

Фиг. 1. Модна илюстрация Jeanne Raquin - 1900 г.

Компютърните технологии и фотографията са изразните средства на двадесет и първи век. Специализираните програми, скенерите и таблетите са четката и палитрата на бъдещето. Употребата на Photoshop и Illustrator в дизайн на модна скица е обичайна практика. Съвременните модни дизайнери комбинират класическите

живописни техники и допълват своите рисунки с компютърните четки, текстури и маски. Линията е жива и експресивна, а моделите са поставени в интересна среда. (Фиг.2)

Фиг. 2. Модна илюстрация Anja Croencke - 2011 г.

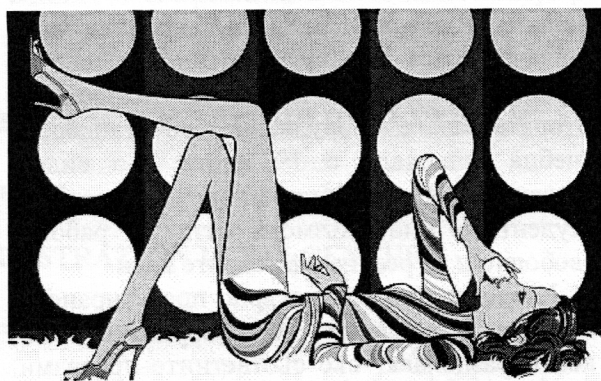
Някои дизайнери експериментират със смесена колажна техника, която включва цифрова фотография, ръчна рисунка и обработка на компютър. (Фиг.3) В конкретния случай снимките са поместени като фон и участват в цялостното изграждане на композицията.

Фиг. 3. Модна илюстрация Grayson Perry - 2005 г.

Интерес представляват модните илюстрации обработени във векторната програма Illustrator. Характерното за тях е подчертаното опростяване на формата, изчистеност на линията и контраст на цветовете. Обемите са плоски, светлосянката отсъства, но се компенсира от експресивните линии. Цялостното внушение е за една

подчертано графична визия, която заплънява със своята простота и изтънченост. (Фиг.4)

Фиг. 4. Модна илюстрация Jason Brooks - 2003 г.

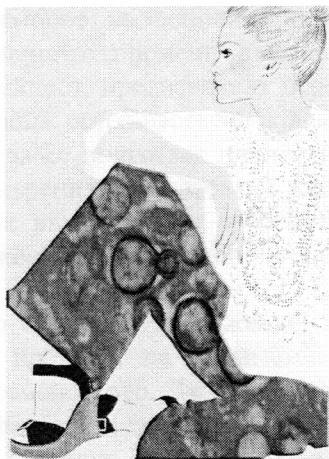
Обучението по мода в НБУ е ориентирано към световните практики. Студентите имат възможността да работят в най-съвременни условия и да развиват своите идеи. По отношение на модната илюстрация тази тенденция се запазва. Курсовете по модна графика са от изключителна важност за обучаващите, се тъй като ги запознават с история на модната скица, усвояват се класическите техники, изучават се тънкостите на ръчната рисунка. По този начин студентите натрупат основни познания за пропорции на човешка фигура, движение и композиция.

В курсовете по компютърна графика се натрупват основни познания в областта на двуизмерното проектиране, усвояват се възможностите на новите технологии. Студентите се научават да прилагат усвоените знания върху своите разработки. Те смело боравят със скенери, принтери и таблети в програмите Photoshop и Illustrator. Сканираните ескизи преминават през специална обработка. Повишават се яркостта и контраста на изображението. Намират се баланс в композицията и се степенуват плановете. Комбинират се компютърни четки със шарки и филтри. Използват се различни техники за изрязване на изображенията така, че да се получи желаната композиция. Прилагат се връзване на изображенията едно в друго. Добавят се нови елементи от други скици или снимки. Резултатите са изумителни. Цветните палитри избилстват от ярки цветове и градиенти. (Фиг.5)

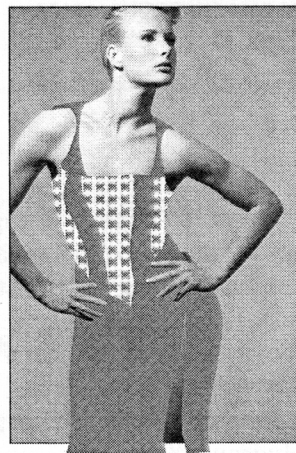
Фиг. 5. Модна илюстрация Камелия Пършорова, 1 курс, БП Мода, НБУ - 2013 г.

Някои предпочитат да вграждат различни текстури в отделни части на облеклото. Тази задача е лесно изпълнима, чрез функцията на Photoshop за прикрепване на векторни маски. Ефектът е поразителен. Виртуозната линия се допълва от ефектните петна на текстурата. (Фиг.6)

Фиг. 6. Модна илюстрация Теодора Митова, 2 курс, БП Мода, НБУ - 2013 г.

Други се усмеляват да комбинират ръчната си рисунка с цифрова фотография и векторната графика. Обработката на проектите се реализира в програмата Illustrator. Снимката се използва като основа, а дизайнът на дрехите се създава директно в програмата. Получават се доста интересни решения, които носят характеристиките на векторната графика. (Фиг.7)

Фиг. 7. Модна илюстрация Неда Павлова, 3 курс, БП Мода, НБУ - 2013 г.

В курсовете по компютърно проектиране се разгръщат творческите заложби на студентите. Разглеждат се примери на световни дизайнери като се анализират техният метод на работа. Изучавайки изразните им средства студентите обогатяват своите познания и имат възможността да интерпретират получената информация по своя преценка. Те боравят смело с компютърния софтуер и постигат невероятни резултати.

Графичните проекти са истинска наслада за окото. Креативността и свежите идеи са водещи. Изпълнението е професионално, а детайлите изпипани. Наградата за положените усилия са редицата изложби експонирани в залите на университета и в частни галерии.

Заклучение

В заключение можем да констатираме все по-обширното навлизане на компютърният софтуер и дигиталните устройства в творчеството на съвременните модни дизайнери. Представените примери са категорично доказателство за тази нова тенденция в модната илюстрация. Само бъдещето може да покаже до каква степен ще се развие взаимовръзката между компютърната обработка на изображението и ръчната рисунка. Разнообразните примери в тази насока са свидетелство за интереса на дизайнерите към новите технически средства. Само бъдещето ще покаже дали тази тенденция ще се запази или ще остане в

историята като всяко друго течение в изкуството.

Литература

1. Cally Blackman, 100 Years of Fashion Illustration, Laurence Kingpublishing, 2007
2. <http://www.vam.ac.uk/content/articles/f/20th-century-fashion-drawing-and-illustration-1900s/>
3. <http://www.anjakroencke.com/>
4. <http://www.jason-brooks.com/>
5. Laird Borrelli, Fashion Illustration Next, Thames & Hudson 2004

6. Martin Dawber, New Fashion Illustration, Batsford, 2006

7. David Downton, Masters of fashion illustration, Laurence Kingpublishing, 2006

Гл. ас. д-р Яна Василева

Нов Български Университет

Департамент „Дизайн”

Адрес: гр. София, кв. Овча купел, ул.

Монтевидео 21, корпус 2, ет. 5, офис 509

e-mail: yvasileva@nbu.bg